

Sygn. akt: I. C. 1516/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I. Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSR Aneta Ineza Sztukowska</i>
Protokolant:	<i>stażysta Dominik Wasilewski</i>

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa W. S. (1)

przeciwko Gminie M. S.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego Gminy M. S. na rzecz powoda W. S. (1) kwotę 3.825,00 zł (słownie: trzy tysiące osiemset dwadzieścia pięć złotych 00/100) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od następujących kwot:

- a) 2.125,00 zł (słownie: dwa tysiące sto dwadzieścia pięć złotych 00/100) od dnia 15.10.2013 r. do dnia zapłaty
- b) 1.700,00 zł (słownie: jeden tysiąc siedemset złotych 00/100) od dnia 25.10.2013 r. do dnia zapłaty

II. Zasądza od powoda W. S. (1) na rzecz pozwanego Gminy M. S. kwotę 686,00 zł (słownie: sześćset osiemdziesiąt sześć złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Aneta Ineza Sztukowska

Sygn. akt I. C. 1516/13

UZASADNIENIE

W dniu 30 września 2013r. powód W. S. (1) wystąpił przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.09.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną niniejszym pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1884/13.

W uzasadnieniu swego żądania powód wskazał, że uiścił na rzecz pozwanego opłaty za wydanie 4 kart pojazdów o nr rejestracyjnych (...) w łącznej wysokości 2.000,00 zł. Opłata ta dotyczyła samochodów sprowadzonych przez niego z kraju Unii Europejskiej. Podstawę pobrania opłaty stanowiło rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu. Powód wskazał, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2006r. orzekł, że rozporządzenie to jest niezgodne z Konstytucją wobec czego opłatę pobraną przez pozwanego na jego podstawie uznać należy za świadczenie nienależne, które pozwany winien mu zwrócić.

Nakazem zapłaty z dnia 08 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. 1516/13.

W sprzeciwie pozwany przyznał, iż pobrał od powoda opłaty za wydanie kart pojazdu wskazane w pozwie. Podniósł jednak, że czynił to w oparciu o obowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty pojazdu (Dz. U. Nr 137 poz. 1310). Zdaniem pozwanego, jakkolwiek podstawa pobrania opłaty odpadła z dniem 01.05.2006 r., co świadczenie to czyniło nienależnym w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, to powód nie może domagać się jego zwrotu. Pozwany zużył bowiem wpływy uzyskane z tytułu opłat za karty pojazdu, nie będąc przy tym zobligowanym do liczenia się z obowiązkiem zwrotu.

W dniu 30 września 2013r. powód W. S. (1) wystąpił również przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.09.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną tymże pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1882/13.

Uzasadniając swe żądanie przytoczył argumenty analogiczne jak w sprawie zarejestrowanej za sygn. akt I. Nc. 1884/13, wskazując iż dotyczą one opłaty za wydanie kart pojazdów o numerach rejestracyjnych (...).

Nakazem zapłaty z dnia 08 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1882/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. akt 1517/13.

W sprzeciwie pozwany przytoczył argumenty tożsame z argumentami przedstawionymi w sprzeciwie złożonym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13.

W dniu 17 października 2013r. powód W. S. (1) wystąpił przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.10.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną tymże pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1997/13.

Uzasadniając swe żądanie przytoczył argumenty analogiczne jak w sprawie zarejestrowanej za sygn. akt I. Nc. 1884/13, wskazując iż dotyczą one opłaty za wydanie kart pojazdów o numerach rejestracyjnych (...).

Nakazem zapłaty z dnia 22 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1997/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. akt 1630/13.

W sprzeciwie pozwany przytoczył argumenty tożsame z argumentami przedstawionymi w sprzeciwie złożonym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13.

W dniu 17 października 2013r. powód W. S. (1) wystąpił również przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.10.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną tymże pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1996/13.

Uzasadniając swe żądanie przytoczył argumenty analogiczne jak w sprawie zarejestrowanej za sygn. akt I. Nc. 1884/13, wskazując iż dotyczą one opłaty za wydanie kart pojazdów o numerach rejestracyjnych (...).

Nakazem zapłaty z dnia 22 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1996/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. akt 1631/13.

W sprzeciwie pozwany przytoczył argumenty tożsame z argumentami przedstawionymi w sprzeciwie złożonym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13.

W dniu 30 września 2013r. powód W. S. (1) wystąpił przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.09.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną tymże pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1847/13.

Uzasadniając swe żądanie przytoczył argumenty analogiczne jak w sprawie zarejestrowanej za sygn. akt I. Nc. 1884/13, wskazując iż dotyczą one opłaty za wydanie kart pojazdów o numerach rejestracyjnych (...).

Nakazem zapłaty z dnia 8 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1847/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. akt 1520/13.

W sprzeciwie pozwany przytoczył argumenty tożsame z argumentami przedstawionymi w sprzeciwie złożonym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13.

znał, iż pobrał od powoda opłaty za wydanie karty pojazdu wskazane w pozwie. Podniósł jednak, że czynił to w oparciu o obowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty pojazdu (Dz. U. Nr 137 poz. 1310). Zdaniem pozwanego, jakkolwiek podstawa pobrania opłaty odpadła z dniem 01.05.2006 r., co świadczenie to czyniło nienależnym w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, to powód nie może domagać się jego zwrotu. Pozwany zużył bowiem wpływy uzyskane z tytułu opłat za karty pojazdu, nie będąc przy tym zobligowanym do liczenia się z obowiązkiem zwrotu.

W dniu 30 września 2013r. powód W. S. (1) wystąpił również przeciwko Gminie M. S. z pozwem o zapłatę kwoty 2.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27.09.2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagał się też zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawę zainicjowaną tymże pozwem zarejestrowano w Rep. Nc. za sygn. akt 1846/13.

Uzasadniając swe żądanie przytoczył argumenty analogiczne jak w sprawie zarejestrowanej za sygn. akt I. Nc. 1884/13, wskazując iż dotyczą one opłaty za wydanie kart pojazdów o numerach rejestracyjnych (...).

Nakazem zapłaty z dnia 8 października 2013r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1846/13 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie pozwu uwzględnił w całości.

Od orzeczenia powyższego, w przepisany terminie, pozwany Gmina M. S. wniosła sprzeciw, zaskarżając je w całości oraz domagając się oddalenia powództwa i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Po wniesieniu sprzeciwu sprawę zarejestrowano w Rep. C. za sygn. akt 1521/13.

W sprzeciwie pozwany przytoczył argumenty tożsame z argumentami przedstawionymi w sprzeciwie złożonym w sprawie sygn. akt I. Nc. 1884/13.

Wszystkie sprawy szczegółowo opisane powyżej połączone zostały do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia – pod wspólną sygn. akt I. C. 1516/13.

Sąd ustalił, co następuje:

W. S. (1) w roku 2005 sprowadził zza granicy 15 samochodów osobowych tj. w dniu:

- 26.04.2005r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 22.06.2005r. samochód osobowy marki A. (...) o nr rej (...)
- 05.07.2005r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)
- 05.07.2005r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 12.08.2005r. samochód osobowy marki C. (...) o nr rej (...)
- 12.08.2005r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 12.08.2005r. samochód osobowy marki O. (...) o nr rej (...)
- 12.07.2005r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)
- 12.08.2005r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 12.08.2005r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)
- 14.12.2005r. samochód osobowy marki C. (...) o nr rej (...)
- 21.07.2005r. samochód osobowy marki A. (...) o nr rej (...)
- 05.08.2005r. samochód osobowy marki P. (...) o nr rej (...)
- 05.08.2005r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)
- 09.08.2005r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...) (dowód: informacja z (...) k. 7-10v, 33-35, 67-70, 123-127.

Z kolei w roku W. S. (1) 2006 sprowadził on 9 samochodów osobowych tj. w dniu:

- 08.02.2006r. samochód osobowy marki P. (...) o nr rej (...)
- 25.01.2006r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 25.01.2006r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)

- 16.01.2006r. samochód osobowy marki P. (...) o nr rej (...)
- 13.01.2006r. samochód osobowy marki R. (...) o nr rej (...)
- 13.03.2006r. samochód osobowy marki V. (...) o nr rej (...)
- 10.03.2006r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 10.03.2006r. samochód osobowy marki F. (...) o nr rej (...)
- 10.03.2006r. samochód osobowy marki O. (...) o nr rej (...) (dowód: informacja z (...) k. 36, 94-97, 148-151).

Po sprowadzeniu ww. pojazdów, W. S. (1) dopełnił formalności związanych z ich rejestracją. W każdym przypadku Urząd Miasta w S. wydał mu dowód rejestracyjny oraz kartę pojazdu. Z tytułu wydania kart pojazdów W. S. (1) uiścił łącznie kwotę 12.000,00 zł tj. po 500,00 zł za każdy pojazd (bezsporne).

Oplata w kwocie 500,00 zł za wydanie karty pojazdu była ustalona rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu -Dz. U. nr 137 poz. 1310 (bezsporne).

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2006 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że § 1ust. 1 rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu jest niezgodny z art. 77 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz z art. 92 ust. 1 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz, że przepis ten traci moc z dniem 1 maja 2006 r.

Rozporządzeniem z dnia 28.03.2006r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. nr 59, poz. 421 z 2006r.) Minister Transportu i Budownictwa ustalił wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na kwotę 75 zł.

Opłaty za wydanie karty pojazdu stanowią dochody własne Gminy M. S. i są rozdysponowywane na wydatki publiczne zgodnie z przeznaczeniem określonym w budżecie Miasta, przy czym ich wysokość nie jest ustalana przez samorząd terytorialny. W roku 2005r. budżet Gminy M. S. był budżetem deficytowym. Wydatki zostały pokryte z dochodów własnych, dotacji celowych, subwencji oraz kredytów – długoterminowego kredytu komercyjnego w wysokości 15.669.583 zł oraz pożyczki z Narodowego Funduszu Środowiskowego i (...) Wodnej 7.413,501 zł. Na koniec roku 2005 deficyt budżetowy Gminy M. S. wynosił 27.934.552,00 zł. W 2006 roku deficyt wynosił 23.855.000,00 zł, był również pokryty kredytem komercyjnym i pożyczką z Funduszu w wysokości równej kredytowi. Kredyt z kolei wynosił 23.556.000,00 zł (dowód: zeznania świadka W. S. (2) k. 179-179v, sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych – osobne załączniki).

Sąd zważył, co następuje:

W sprawie bezspornym było, że powód W. S. (1) uiścił na rzecz Miasta S. opłaty za wydanie 24 kart pojazdów sprowadzonych zza granicy w kwocie po 500 zł za każdą (łącznie 12.000,00 zł). Bezspornym było również, że podstawa pobrania opłaty w takiej wysokości wynikała z rozporządzenia Ministra Infrastruktury, które utraciło moc z dniem 1 maja 2006r. na skutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego uznającego przepis rozporządzenia ustalający wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na poziomie 500 zł za niekonstytucyjny.

Spór pomiędzy stronami dotyczył kwestii czy na skutek utraty mocy obowiązującej przepisu regulującego wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu powodowi należy się zwrot nadpłaconej z tego tytułu kwoty.

W pierwszej kolejności należało rozważyć podstawę dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia powoda. Powód domagając się zwrotu kwot wskazanych w pozwach wskazywał, iż pobranie ich od niego stanowiło świadczenie nienależne regulowane przez przepisy kodeksu cywilnego. W ocenie Sądu wskazywana podstawa prawna roszczenia jest prawidłowa.

Zgodnie z treścią art. 410 § 2 kc świadczenie jest nienależne, jeżeli ten kto je spełnił nie był w ogóle zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W niniejszej sprawie mamy z pewnością do czynienia z podstawą, która istniała w chwili świadczenia na rzecz pozwanego, a która to podstawa na dzień dzisiejszy nie istnieje. Opłata za wydanie karty pojazdu ma charakter świadczenia ekwiwalentnego, jej pobieranie jest związane z konkretnym działaniem organu publicznego – wydaniem karty pojazdu i nie stanowi stricte daniny publicznoprawnej. Z tego względu do jej uiszczenia mogą być stosowane cywilnoprawne zasady zobowiązaniowe – w tym dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia i świadczenia nienależnego. Dopuszczalność drogi sądowej a także potraktowania nadpłaconej opłaty za wydanie karty pojazdu jako świadczenia nienależnego przesądził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 maja 2007 r. III CZP 35/07 (opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr (...)) oraz w uchwale z dnia 06 czerwca 2012 r. w sprawie III CZP 24/12 (opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr (...)).

Wskazać należy, iż w dacie spełnienia przez powoda świadczenia w postaci uiszczenia na rzecz pozwanego opłat za wydanie kart pojazdów istniała podstawa prawna do pobierania takiej właśnie opłaty. W myśl § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz. U. nr 137 poz. 1310) za wydanie karty pojazdu przy pierwszej rejestracji pojazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej organ rejestrujący pobiera opłatę w wysokości 500,00 zł. Przepis ten obowiązywał do dnia utraty mocy obowiązującej wskazanego przez Trybunał Konstytucyjny – czyli do dnia 1 maja 2006 r. Skoro powód dokonywał rejestracji pojazdu sprowadzonego zza granicy w roku 2005 oraz w styczniu, lutym i marcu roku 2006, to z całą pewnością wówczas istniała podstawa do pobrania od niego opłaty w kwocie po 500 zł za wydanie kart pojazdów.

Odpadnięcie podstawy prawnej świadczenia ma miejsce wtedy gdy w chwili świadczenia jego prawna podstawa istniała natomiast już po spełnieniu świadczenia odpadła (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005r. IV CK 24/05). Skoro w niniejszej sprawie już po wpłaceniu przez powoda kwot po 500 zł tytułem opłat za wydanie kart pojazdów Trybunał Konstytucyjny uznał przepis ustalający taką właśnie wysokość opłaty za niezgodny z konstytucją i wskazał datę utraty jego obowiązywania na dzień 1 maja 2006r., to stwierdzić należy, że podstawa świadczenia powoda odpadła. Mamy więc do czynienia z nienależnym świadczeniem powoda na rzecz pozwanego Miasta S..

Do świadczenia nienależnego stosuje się przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu co oznacza, że korzyść majątkowa uzyskana bez podstawy prawnej podlega wydaniu osobie kosztem której korzyść została uzyskana (art. 405 kc). Korzyścią jaką Miasto S. uzyskało kosztem powoda była nadpłata w kwocie 12.000,00 zł za wydanie 24 kart pojazdów.

Zauważyć należy, iż obowiązek wydania korzyści wygasa jeżeli ten kto korzyść uzyskał zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu (art. 409 kc).

Nie ma wątpliwości co do tego, że w chwili obecnej pozwane Miasto S. nie jest wzbogacone. Jak wynika z zeznań świadka W. S. (2) – skarbnika miasta opłaty za wydanie kart pojazdów stanowiły dochody własne miasta i z nich finansowane były różnorakie cele publiczne. Środki z opłat za wydanie kart pojazdu trafiały do ogólnej sumy dochodów, które były następnie wydatkowane zgodnie z planem finansowym określonym w budżecie miasta. Świadek zwrócił uwagę na fakt zadłużenia Miasta S. na przestrzeni lat. W ocenie Sądu zeznania świadka należy uznać za wiarygodne, pełne, wyczerpujące i spójne. Świadek jako osoba odpowiadająca za finanse Miasta miał potrzebną wiedzę w przedmiocie dochodów i wydatków przeznaczanych na cele publiczne. Konieczność zaciągania kredytów na finansowanie działalności samorządowej dowodzi zdaniem Sądu braku nadwyżki dochodów budżetu miasta, a co za tym idzie przesądza o pełnym spożytkowaniu wszystkich dochodów miasta na cele związane z bieżącą działalnością miasta.

W ocenie Sądu należy odróżnić sytuację, w której dochody własne danej gminy są przeznaczane na zaspokojenie podstawowych celów statutowych wspólnoty samorządowej jak to miało miejsce w niniejszej sprawie od sytuacji spłaty zobowiązań Skarbu Państwa czy też innego podmiotu publicznego przez osobę trzecią (jak to miało miejsce w stanie faktycznym opisanym w orzeczeniu SN z dnia 7 kwietnia 2005 r. w sprawie II CK 576/04). W niniejszej sprawie na skutek pobrania opłat za wydanie kart pojazdów w zawyżonej wysokości deficyt Miasta S. nie zmniejszył się i pasywa nie uległy pomniejszeniu. Jak wynika z przedłożonych przez pozwanego sprawozdań z wykonania budżetu oraz uchwał budżetowych z roku na rok na przestrzeni lat 2005 – 2007 budżet Miasta S. notował coraz to większy deficyt.

W tej sytuacji uznać należało, że pozwane Miasto S. zużyło korzyść osiągniętą kosztem powoda i nie jest już wzbogacone. Należy podkreślić, że pozwany w istocie do daty wyrokowania przez Trybunał Konstytucyjny nie mógł liczyć się z obowiązkiem zwrotu korzyści. Skoro podstawą pobrania opłaty za wydanie karty pojazdu był przepis rozporządzenia Ministra Infrastruktury, to Miasto S. jako podmiot publiczny było zobligowane do zastosowania się do tegoż przepisu. Również wyzbywając się korzyści- przeznaczając dochód z opłaty za wydanie karty pojazdu na cele publiczne w roku 2005 Miasto S. nie mogło przewidywać, że w roku 2006 Trybunał Konstytucyjny orzeknie utratę mocy obowiązującej przepisu upoważniającego Miasto S. do pobrania opłaty odpowiedniej wysokości.

W przeważającej większości – dotyczy to 15 pojazdów zarejestrowanych przez powoda – Miasto S. nie mogło liczyć się z obowiązkiem zwrotu korzyści, albowiem opłata za wydanie karty pojazdu została pobrana jeszcze przed wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia o niezgodności z Konstytucją rozporządzenia ustalającego wysokość opłaty na poziomie 500,00 zł. Wskazać jednak należy, iż 9 opłat za wydanie karty pojazdu zostało pobranych przez pozwanego już po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny przedmiotowego orzeczenia. W ocenie Sądu Miasto S. jako podmiot prawa publicznego musiał mieć na uwadze treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i o ile znajomość ta nie zwalniała pozwanego z obowiązku dalszego pobierania opłat za wydanie kart pojazdów w dotychczasowej wysokości (do czasu wejścia w życie przedmiotowego orzeczenia) to jednak powodowała, że pozwany winien na przyszłość liczyć się z obowiązkiem zwrotu korzyści w ten sposób uzyskanych. W dacie pobierania opłaty pozwany nie wiedział jaka powinna być prawidłowa jej wysokość – albowiem nie wynikało to z orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, tym niemniej mógł przypuszczać, że środki za wydanie kart pojazdów są uzyskane jedynie tymczasowo i będzie trzeba je zwrócić właścicielom rejestrowanych pojazdów.

W ocenie Sądu, zwrotowi na rzecz powoda nie podlega jednak pełna kwota uiszczona przez niego tytułem opłaty za wydanie karty pojazdu (500,00 zł), lecz różnica pomiędzy tą kwotą i kwotą opłaty obowiązującej obecnie, uwzględniające rzeczywiste koszty wydania karty i określonej w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28.03.2006r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu - Dz.U. nr 59, poz. 421 z 2006r. (75,00 zł). Zbieżny pogląd zaprezentował też Wojewódzki Sąd Administracyjny w B. w wyroku z dnia 04 sierpnia 2011 r. w sprawie (...) SA/Bk 382/11 (opubl. w zbiorze orzecznictwa LEX za nr (...)). Stąd też orzeczono jak w pkt. I wyroku (425,00 zł x 9 = 3.825,00 zł). O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481§1 i 2 kc, przy czym wskazać godzi się, że datę początkową odsetek liczył Sąd od dnia doręczenia pozwanemu odpisów pozwów obejmujących żądanie zwrotu opłat uiszczonych po wydaniu wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdzającego niezgodność z Konstytucją rozporządzenia ustalającego wysokość opłaty za wydanie karty pojazdu na poziomie 500,00 zł. Owe odpisy pozwów potraktował Sąd jako wezwania pozwanego do zapłaty (wezwań doręczonych pozwanemu przed tymi datami powód nie przedstawił). Zwrócić bowiem należy uwagę, że przepisy regulujące instytucję bezpodstawnego wzbogacenia, a więc i nienależnego świadczenia (art. 410 § 1 k.c.), nie określają terminu, w jakim nastąpić ma wykonanie obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia. Nie można też wyznaczyć tego terminu, odwołując się do natury zobowiązania, z którego świadczenie wynika. W tym stanie rzeczy za uzasadniony uznać należy pogląd, że zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy. Oznacza to, że termin spełnienia takiego świadczenia musi być wyznaczony zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu skierowanym przez zubożonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r. w sprawie V CKN 769/00 OSNC 2001/11/166).

Orzekając o kosztach procesu Sąd miał na względzie to, że

a) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1516/13 powód przegrał w całości. Wobec powyższego winien zwrócić pozwanemu koszty procesu z tym związane tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanego reprezentującego w kwocie 600,00 zł (art. 98 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)

b) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1517/13 powód wygrał w ok. 21,25%. Wobec powyższego koszty procesu w tym zakresie winny ulec stosunkowemu rozliczeniu (art. 100 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Jako że łączna ich wysokość ukształtowała się na poziomie 1.317,00 zł i objęła opłatę od pozwu (100,00 zł), wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanego reprezentującego (600,00 zł), wynagrodzenie fachowego pełnomocnika powoda reprezentującego (600,00 zł), opłatę skarbową od pełnomocnictwa uiszczoną przez powoda (17,00 zł), ostatecznie to powód winien zwrócić pozwanemu kwotę 320,00 zł

c) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1630/13 powód przegrał w całości. Wobec powyższego winien zwrócić pozwanemu koszty procesu z tym związane tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanego reprezentującego w kwocie 600,00 zł (art. 98 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)

d) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1631/13 powód wygrał w całości. Wobec powyższego pozwany winien zwrócić mu koszty procesu z tym związane tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika powoda reprezentującego w kwocie 600,00 zł, opłatę od pełnomocnictwa udzielonego przez powoda w kwocie 17,00 zł i opłatę od pozwu w kwocie 100,00 zł czyli łącznie kwotę 717,00 zł (art. 98 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)

e) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1520/13 powód przegrał w całości. Wobec powyższego winien zwrócić pozwanemu koszty procesu z tym związane tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika pozwanego reprezentującego w kwocie 600,00 zł (art. 98 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)

f) w zakresie objętym żądaniem w sprawie noszącej przed połączeniem numer I. C. 1521/13 powód wygrał w całości. Wobec powyższego pozwany winien zwrócić mu koszty procesu z tym związane tj. wynagrodzenie fachowego pełnomocnika powoda reprezentującego w kwocie 600,00 zł, opłatę od pełnomocnictwa udzielonego przez powoda w kwocie 17,00 zł i opłatę od pozwu w kwocie 100,00 zł czyli łącznie kwotę 717,00 zł (art. 98 kpc w zw. z §6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)

Zsumowanie powyższego prowadzi do wniosku, że ostatecznie tytułem zwrotu kosztów procesu pozwany winien zapłacić powodowi kwotę 1.434,00 zł, zaś powód pozwanemu kwotę 2.120,00 zł. W efekcie zatem należało z powyższego tytułu zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 686,00 zł (2.120,00 zł – 1.434,00 zł).

SSR Aneta Ineza Sztukowska